

meget lavere, og Kommissionen selv betegner dem jo ogsaa S. 11 som gjennemgaaende vel smaa. Og de Krav, der bør stilles i andre Sag, tilfredsstilles jo heller ikke i høiere Maal, fordi man gjør Fordringerne større i Historie og Danst; og naar Kommissionen har henvist til en Forrykkelse af Aldersgrænsen, saa er det som bekendt en af Anferne mod Seminarierne og ganske vist en Mlempe, at Eleverne kunne optages i for ung en Alder, og der vilde ogsaa være endnu mere Grund til Klage herover end før, og det virkelige Resultat vilde blive, hvad jeg har henpeget paa i min ovennævnte Erklæring, og hvad Kommissionen selv gjør opmærksom paa, at Lærernes hele forberedende Dannelse vil let blive af en noget farveligere Art end hidtil, et Maal, der ikke synes værdt at stræbe efter eller at gjøre Forandringer for at naa.

Den eneste Fordel derved vilde være den, at nogen Kundskab til et fremmed Sprog vilde blive en Del af den fremtidige Lærers Dannelse, en Fordel, som ganske vist vil have stor Betydning, baade praktisk for Udgangen til forskjellig Lærervirksomhed, som ellers vilde være spærret for dem — med Hensyn til Huslærerpladser og Privattimer kan jeg dog ikke erkjende, at Staten har nogen Forpligtelse — og tillige og ikke mindst med Hensyn til den Støtte, Undervisningen i Modersmaalet vil faae fra Undervisningen i et fremmed Sprog. De andre af Kommissionen fremhævede Grunde „at Læreren ikke i samme Grad som forhen behøver at standse i Uvisshed foran ethvert fremmed Navn eller at udtale det paa Maa og Faa uden at have egentlig Kettefnor“ S. 2 forekommer mig at have mindre Betydning, da Kommissionen aabenbart har tænkt paa Tydsk og Engelsk ved det fremmede Sprog, da Fransk er udelukket, og det dog væsentlig ere franske eller af fransk afledede Ord, der volde størst Vanskelighed; ligesom ogsaa den almindelige Fordel, der stilles i Udfigt, at „Valget af den særlige Lærervi kan opsættes til efter endt første Del af Examen, en Umstændighed, som sikkert vil fjerne ikke saa faa Uigegyldige fra den ansvarfulde Opdragergjerning“ S. 2 maasse vil kunne faae nogen Betydning for Elever fra Byerne, hvorimod det neppe vil have det for Eleverne fra Landet, der i Reglen fra Stolen bestemmes til Lærerdannelsen. Hertil kommer endnu den praktiske Mislighed, at medens nu de bedste Seminartelever faas forberedte af Lærere, der oftest ikke have denne sproglige Dannelse, vil Tilgangen til Lærerstanden, hvis Kjerne dog kommer fra Landbefolkningen, være for en Del spærret fra den Side, da Forberedelsen efter de Fordringer, der da vilde stilles, ikke kan foregaa paa Landet hos Lærere, der ikke selv have faaet en saadan Dannelse.

I det Hele tror jeg, at, hvor tiltalende den Tanke kan være, som jo ogsaa tidligere er udtalt, og til hvis Udførelse det ikke har manglet paa Forslag: at gjøre den første Undervisning fælles for Alle, som ogsaa synes at have foresvævet Kommissionen, om maasse mindre bevidst, hører den til de Ideer, som i Praxis støde paa saa mange næsten uovervindelige Vanskeligheder, at den væsentlig maa henregnes til pia desideria, naar man ikke lever under i saa Henseende gode amerikanske Forhold. Kommissionens Forslag som Middel til at forebygge væsentlige Ulemper. S. 3 at kun en vis Gjennemsnitskarakter ved den almindelige Forberedelsesexamen skulde kunne give den Ret til at tjene som første Del af Lærer- og Lærerindeexamen, vil kun være et Palliativ, idet disse Karakterer, der ville kunne naaes med meget ringe Anstrængelse, ikke indeholde den mindste Sikkerhed for særegen Dygt eller Begavelse, som kunde berettigede til at tage den endelige Examen.

Det af Kommissionen stillede Forslag, at det fremtidig skulde gøres til Pligt for Enhver, der ønskede sig prøvet, fra en af Ministeriet anerkjendt Autoritet at fremlægge skriftligt Vidnesbyrd om formentlig at være i Besiddelse af tilstrækkelig Modenhed og Kundskabsfylde til at kunne med Føie indstille sig, synes kun at ville forøge Examenkommissionernes i Forveien ikke ganske ringe Tal og egentlig at skabe to Kommissioner for en, eller en Mængde smaa Examenkommissioner foruden den egentlige og virkelige, og indfører saaledes noget Nytt, der i ethvert Fald ikke sikker Ensartethed i Bedømmelsen af Vedkommendes Kvalifikationer og synes at være af tvivlsom Nytte.

Efter saaledes at have udtalt mig om Kommissionens Forslag med Hensyn til Examenens første Del, skal jeg tillade mig at udtale mig nærmere med Hensyn til anden Del af Examen.

Da der til denne Del ikke væsentlig er optaget andre Sag end tidligere, saa kan jeg ikke have noget at erindre i den Henseende, ligesom jeg fuldt ud her sym-